

MOEDERDAG

DE LAATSTE JAREN WORDT IN DE MAAND MEI in verschillende landen — ook in ons land — een Moederdag gehouden. Omdat de mannen door hun openbaar werk veelal openlijk worden gehuldigd, maar de moeders, die meer op den achtergrond van het leven staan en toch zooveel invloed uitoefenen op het wereldgebeuren door haar stille kracht, meestal in die hulde niet deelen, wilde men, door een afzonderlijken dag aan de moeders te wijden, dit verzuim goed maken.

Hoeveel zegen kunnen onze moeders verspreiden tot in verre geslachten! Hoe kunnen ze geestelijk en lichamelijk haar kinderen dienen!

Hanna bad om een kind, bad voor haar kind, bad met haar kind. En Samuël werd een bidder, een voorbidder, eeuwen later genoemd onder de aanroepers van den naam des Heeren.

Hagar hief haar stem op en weende, toen haar jongen dreigde om te komen van dorst. En de stem van haar Ismaël werd door God gehoord, die tot Hagar sprak: „Vrees niet!” en die haar oogen opende, zoodat zij een waterput zag en haar jongen te drinken kon geven. J. N. V.

DR JOHN R. MOTT

JOHN MOTT STAMT UIT EEN OUDE PURITeinsche familie, die vele geslachten gevestigd is geweest in de Sullivan-bosschen in den staat New-York. Zijn vader en zijn grootvader waren hout-hakkers. Zelf is hij als jonge man enkele jaren op de houtwerf werkzaam geweest. Onder leiding van zijn vader, die een man van groote werkkraft en onkreukbare eerlijkheid was, heeft hij daar zijn aangeboren zin voor orde en voor financieel beheer ruimschoots kunnen ontwikkelen.

Zijn moeder heeft grooten invloed op hem gehad. Door haar vriendelijkheid en hulpvaardigheid, haar wilskraft en haar geestelijk evenwicht heeft zij het karakter van haar zoon gevormd. Ook haar belangstelling voor de geestelijke dingen, voor Kerk en Zending, voor wat er omging in andere landen, hebben in belangrijke mate zijn levenshouding bepaald.

Een jong predikant in zijn woonplaats wist hem leiding te geven en zijn geestelijk leven tot ontwikkeling te brengen. Deze was het ook, die in hem de begeerte wakker riep naar een bredere opleiding. De bezwaren van zijn ouders werden overwonnen en op zestienjarigen leeftijd ging Mott studeeren te Fayette in Iowa.

Reeds dadelijk begon hij zijn leven in te richten volgens een vast systeem. Hij regelde al zijn werk naar een vooruit bepaalde tijdsindeeling en ontwierp naar 't voorbeeld van Franklin 'n stel-

sel, dat bij zijn persoonlijke aanleg en zijn levensomstandigheden paste.

Aan de Cornell Universiteit in Ithaca, waarheen Mott op twintigjarigen leeftijd vertrok, ontwikkelde hij zich tot een geestelijk leider in de studentenwereld. Drie mannen zijn het middel geweest om hem in deze richting te leiden.

De eerste was de bekende cricketspeler Kynaston Studd, de broeder van C. I. Studd, één der zeven van Cambridge, die in dienst van de China Inland Mission naar China waren gegaan, die op een Evangelisatiereis langs de Amerikaansche Universiteiten ook Cornell bezocht. Zijn woorden troffen Mott diep in de ziel; zij betekenden een keerpunt in zijn leven. Hij kwam tot de volkomen overgave van zijn leven aan God. Hij zag af van de politieke carrière, die hem altijd als ideaal voor oogen had gestaan, en besloot zich met al zijn krachten te wijden aan de taak, die God hem wijzen zou.

De tweede was Moody, de bekende evangelist. In den zomer van 1886 organiseerde deze een zomercferentie voor studenten in een landelijke omgeving te Mount Hermon. Het was de eerste conferentie, die Mott bijwoonde. Op deze conferentie kwamen 100 studenten tot de beslissing, zich beschikbaar te stellen voor het Zendingswerk. Dit was het begin van de „Student Volunteer Movement,” de studenten Vrijwilligers Beweging, die thans reeds meer dan 13.000 leden naar het zendingveld heeft uitgezonden.

De man, die ten slotte Mott tot zijn aanvankelijke levenstaak bracht, was C. T. Ober, de secretaris der Y.M.C.A. Deze noodigde hem in 1888 uit om tijdelijk de functie van reizend secretaris voor de studenten op zich te nemen.

Mott aarzelde; hij overwoog alle omstandigheden en zette op de hem eigen wijze het voor en tegen op papier, onderverdeeld in punten. Hij sprak een geheelen dag met Ober en bracht dezen naar den trein. Aan het station baden zij nog samen onder het afdak van een kolenschuur. Toen Mott thuiskwam, was het hem duidelijk, dat hij het werk aanvaardde moest.

Dit werk heeft hem nooit meer losgelaten. Zijn werkwijze bestond in de eerste plaats in het houden van openbare meetings voor studenten in de Universiteitssteden, die hij bezocht, maar deze waren voor Mott geen hoofdzaak. Hun waarde achtte hij alleen hierin gelegen, dat zij een inleiding vormden voor persoonlijk contact.

Spoedig moest hij zijn reizen tot buiten Amerika uitstrekken. De eerste was naar Amsterdam in 1891, waar een conferentie van den Wereldbond van Y.M.C.A.'s werd gehouden. Daar kreeg hij voor het eerst contact met de leiders der Christenstudenten in Europa.

In 1895 werd op het kasteel Vadstena aan het Wettermeer in Zweden de Wereldfederatie van Christen Studenten Vereenigingen opgericht. Deze wees Mott als Algemeen Secretaris aan.

Voor de Wereld-Federatie heeft Mott verscheidene wereldreizen gemaakt. Hij heeft tientallen landen bezocht en honderden Universiteiten en overal C.S.V.'s gesticht. Hij sprak met duizenden studenten, hij leerde den geestelijken nood in de verschillende landen kennen, hij mocht overal middelen beramen en wegen wijzen om de jongere generatie tot Christus te brengen.

De Zendingconferentie te Edinburgh in 1910, die hem als voorzitter aanwees, gaf hem een derde taak.

Zoo is Mott de leider geworden van drie wereldbewegingen: den Wereldbond van Y.M.C.A.'s, de Wereldfederatie van C.S.V.'s en den Internationalen Zendingraad.

Naar een beeldhouwwerk van Wittig,
in het oude museum te Brussel

HAGAR EN ISMAËL

In 1928 heeft Mott de eerste twee functies neergelegd. Hij bleef alleen verbonden aan den Internationalen Zendingsraad en kan zich nu, aan het einde van zijn levenstaak gekomen, geheel wijden aan de actuele zendingsvragen.

Zoo is hij thans weer in het verre Oosten. Van Maart tot Mei bezoekt hij Japan, Korea, China en de Philippijnen ter voorbereiding voor de groote Wereldconferentie van den Internationalen Zendingsraad, die in 1938 in het Oosten zal worden gehouden. En op zijn zeventigsten verjaardag op 25 Mei zal hij niet gehuldigd kunnen worden, omdat hij dien dag ergens op den Oceaan zal zijn, op de terugreis naar Amerika.

Moody heeft eenmaal gezegd, dat het beter is, tien menschen aan het werk te zetten, dan zelf het werk van tien menschen te doen. Mott echter heeft beide gedaan.

Geen arbeider in Gods Koninkrijk heeft zooveel gezeid als Mott. Maar geen enkele heeft ook zooveel arbeid op verschillend gebied verricht als hij. Hij heeft dit kunnen doen door zijn grooten zin voor orde en regelmaat en door zijn gave om elk oogeblik, hoe klein ook, nuttig te gebruiken.

Hinderpalen zijn voor hem altijd middelen geweest om dichter bij zijn doel te geraken. Zelfs de wereldoorlog met al zijn verschrikkingen is voor hem een middel geweest om door zijn relief-werk voor honderduizenden jonge mannen een steun te zijn en velen met Christus in contact te brengen.

Van het aanvaarden van zijn eerste taak af heeft Mott de geheele wereld in het oog gehouden. Overal zag hij wegen en mogelijkheden voor het ééne doel: de bevordering van de komst van Gods Koninkrijk over de geheele wereld.

De 50 jaren van Mott's openbaren arbeid vallen in een zeer belangrijke periode in de wereldgeschiedenis. Het is van buitengewone beteekenis, dat de organisatie van een belangrijk deel van het Wereld Zending- en Evangelisatiewerk is toevertrouwd geweest aan dezen man met zijn groote werkkraft, zijn ongeëvenaard organiseerend vermogen, zijn positieve Christelijke belijdenis en zijn nauw contact met God.

Hij is de man, die alles ten dienste heeft gesteld van zijn van God ontvangen taak. Al zijn gaven en zijn bezit hebben voor hem alleen beteekenis als middelen, waardoor het water des levens kan worden gebracht aan allen, die daarnaar dorsten.

En de groote beteekenis van John R. Mott is ten slotte deze, dat hij zijn lichaam, zijn ziel en zijn geest volkomen gewijd heeft aan het groote levensdoel, dat hij nastreeft door de jaren heen en over de geheele wereld: Gods Koninkrijk kome.

Dr Ir H. G. v. B.

DE RABBI

Verheug u, Jakobs boetend kroost!
De hand, die strafte, brengt nu troost,
die wondde, wil genezen! Da Costa

Dat Jakobs zaad Zijn grooten Naam vereert!
Psalm 22

HIJ IS EEN ZOON VAN HET OUDE VOLK
En hij leest in den Talmud. Zoo heeft Jozef Israëls hem gezien en hij heeft hem geschilderd op zijn doek. Hij had zijn volk lief: den geleerden rabbi, die de verborgenheden Gods onderzocht en de menschen den weg wees naar het ware geluk, en den sjofelen uitdrager in zijn winkel, die zich tusschen oud roest en onder gedragen kleedingstukken eveneens beschermd wist

403

door den God van Abraham, Izak en Jakob. Ernstig is het gelaat van den rabbi. Hij is er zich diep bewust van, dat hij behoort tot het uitverkoren volk, dat de rijkste beloften bewaart. En hij weet, dat hij geroepen werd, om dit volk leiding te geven. Bovendien is de studie hem een levensbehoefte en meer. Zijn Talmud verzekert hem, dat, wie vlijtig studeert, het eeuwige leven heeft. Rabbi Schesches heeft het gezegd, dat een ieder rabbijn, die de menschen leert en onderwijst op deze wereld, dezelve ook leeren zal in de toekomstige wereld. Ook is in den hemel een academie, waar de rabbijnen samenkomen om er te redetwisten.

In het mooie boek van Ds Rottenberg: „Joodsche stemmen over Christus en Christendom,” waaruit ik in deze plaatschets een en ander citeer, lezen we het oordeel van den Talmud over het Evangelie van den Heere Jezus Christus. Dit Evangelie wordt daarin genoemd een zondeboek, een heilloos boek.

En rabbi Tarphan heeft gezwoven bij het leven zijner kinderen, dat hij het verbranden zal, zoo het in zijn handen komt, en Gods Naam daarbij. Door de eeuwen heen hebben de Joodsche leidlieden het vonnis van Kajaphas onderschreven: „Hij is des doods schuldig.”

Toch waren er ook, die aan de rechtvaardigheid van dit vonnis twijfelden en die over het Nieuwe Testament een ander oordeel hadden gekregen. Het waren de rabbijnen, die dit tweede deel der Godsopenbaring lazen en overdachten, en die het met het Oude Testament durfden vergelijken. Mattheüs' veelvuldige verwijzing naar profetie en psalm trof hen. En hun aantal nam toe. Vooral in de laatste honderd jaar. En zoo lezen we dan in blijde verwondering, hoe in de duisternis van onwetendheid en vooroordeel en haat het licht der waarheid begint door te breken.

Dr Friedrich T. Aschkenazi schreef: „Joden, leest de Evangelien! Luistert toch naar de altijd schoone, altijd frissche, als van den dauw der jeugd doortrokken woorden, opwellende uit de diepte zijns hartens voor u, zijn boven alles beminde schapen van het huis Israëls. Woorden geschreven en verzegeld met zijn hartebloed. Hij, één onzer eigen zonen, die in leven noch sterven een plaats vond, waar hij het hoofd kon neerleggen. En nochtans bezat hij de liefdemacht der genade om te zegenen hen, die inderdaad niet wisten wat zij deden.”

En Dr Max Nordau vond, dat Jezus, behalve zijn Messiaschap, aan de Joden behoort. „Hij eert ons volk en wij erkennen Hem als den onze! Ook de Evangelien behooren ons en wij erkennen die als de bloem onzer literatuur.” En als hij gezegd heeft, dat niemand Jezus mag uitsluiten van het huis Israëls, volgen deze beschamende woorden: „Petrus was de eenige Jood, die van Hem zeide: Ik ken dien mensch niet.”

Deze gedachte vraagt zeker critiek en daarbij: wij weten gelukkig van Petrus wel iets meer. Petrus' belijdenis en Petrus' tranen en Petrus' liefde zijn ons ook bekend en wat meer zegt, Jezus' liefde voor Zijn gevallen discipel.

Dat de kennis van den geheelen Bijbel onmisbaar is voor de ontwikkeling met name voor hem, die cultureel bij wil zijn, is zoo langzamerhand ook doorgedrongen in de Joodsche wereld. Wie onze eigen literatuur en onze schilderkunst eenigermate verstaan wil, kan deze kennis niet missen. Onze auteurs zijn niet te genieten zonder dat men den Bijbel kent. Onze middeleeuwsche dichters, Vondel, Bilderdijk, Da Costa, Beets en anderen, onze romanière Mevrouw Bosboom-Toussaint en vele onzer prozaschrijvers vragen althans bekendheid met de hoofdfeiten en hoofdgedachten der geheele